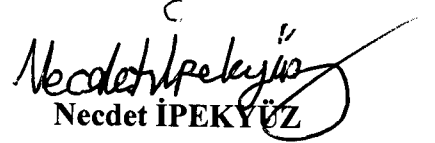

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Necdet İPEKYÜZ

Batman Milletvekili

Türkiye’de son 6 yılda 127, son 16 yılda 228 yeni cezaevi açılmıştır. Büyük bir cezaevi kampüsü projesi için açılan Aydın Çine Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü ihalesi de yeni sonuçlanmıştır. 7 Aralık’ta ihalesi yapılan ve yaklaşık 9 aydır sonucu duyurulmayan ihale 296.6 milyon liraya verilmiştir. İmzalanan sözleşmeye göre proje 24 Aralık 2023’te tamamlanacaktır.

Geçtiğimiz günlerde Konya Ceza İnfaz Kurumu Kampüsü ihalesi de sonuçlanmış ve 541.1 milyon liraya ihale edildiği açıklanmıştır. 2021’de sözleşmesi imzalanan bazı cezaevi projeleri şöyledir: Akseki Ceza İnfaz Kurumu: 87 milyon TL, Giresun Şebinkarahisar Ceza İnfaz Kurumu: 72,3 milyon TL, Siirt Ceza İnfaz Kurumu: 103 milyon TL, Tunceli Ceza İnfaz Kurumu: 81,9 milyon TL, Kütahya Domaniç Açık Ceza İnfaz Kurumu: 17,5 milyon TL, Adıyaman Ceza İnfaz Kurumu: 194,2 milyon TL, Konya Ceza İnfaz Kurumu Kampüsü: 541.1 milyon TL.

Türkiye’deki cezaevlerinin toplam kapasitesi 251 bin 88 kişi olmakla birlikte Temmuz 2021 sonu itibarıyla cezaevlerinde 287 bin 716 kişi bulunmaktadır. Adalet Bakanlığı verilerine göre, cezaevindeki kişilerin 251 bin 180’i hükümlü, 36 bin 536’sı ise tutukludur. Cezaevlerinde bin 630 çocuk da bulunmaktadır. Türkiye’de her 100 bin kişinin 357’si cezaevindedir. Bu oran ile, Avrupa Konseyi verilerine göre, kıtada nüfusuna oranla en fazla vatandaşı cezaevinde olan ülke Türkiye’dir.

2 Mart 2021’de kamuoyuna duyurulan İnsan Hakları Eylem Planı’nda (İHEP) Türkiye’de insan haklarının güçlendirilmesi amacıyla, tutuklamaları zorlaştıracak yeni yasal değişikliklerin öngörülmesi planın somut parçalarındandır. “Ceza İnfaz Kurumları İnsan Hakları İzleme Komisyonu” kurulacak; komisyonun amacı, ceza infaz kurumlarının denetimleri ile takibinin uluslararası standartlarda daha etkili bir şekilde yapmak olacaktır.

İHEP’e göre, 0-6 yaş grubu çocuğu bulunan anneler bakımından cezanın infazı, anne-çocuk ünitesi adı verilen ve bu maksatla özel tasarlanmış yerlerde yerine getirilecek; beraberinde 0-6 yaş grubu çocuğu bulunan annelerin denetimli serbestlikten yararlanma imkanı genişletilecektir. Cezaevlerinde şu an en az yüzlerce çocuk, annesiyle birlikte kalmak zorundadır. Çocuk hakları alanında çalışan uzmanlara göre, bu çocukların bulunduğu cezaevleri Türkiye’nin de imzacısı olduğu Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin asgari koşullarını yerine getirmekten uzaktır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'nin kıtada nüfusuna oranla en fazla vatandaşı cezaevinde olan ülke olmasına ve tutuklu yargılanmayı düşürme hedefi olmasına rağmen hangi gerekçelerle toplamda milyarlarca liralık bütçe ayrılarak yeni Ceza İnfaz Kurumları yapılmaktadır?
2. Ceza infaz kurumlarının kalemlerine göre ayrı ayrı olmak üzere Bakanlık bütçesindeki yükü ne kadardır?
3. İHEP'de cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülerin haklarının iyileştirilmesine yönelik de maddeler yer almıştır. Bunların gerçekleştirilmesi için 2021 Mart ayı itibariyle hangi iş/hizmet/mal kalemine göre hangi cezaevinde ne kadar bütçe kullanılmıştır?
4. Türkiye'de kaç çocuk (18 yaşın altındaki herkes) hükümlü ve kaç çocuk tutuklu vardır? Bu çocukların yaş, cinsiyet, eğitim durumu, bulundukları cezaevi, cezaevinde tutulmadan önce ikamet ettikleri il ve cezaevine olmasına sebebiyet veren suçlara göre dağılımı nedir?
5. Türkiye'de kaç çocuk ebeveynlerinden ötürü şu anda cezaevlerinde bulunmaktadır? Bu çocukların yaş, cinsiyet, bulundukları cezaevi ve ebeveynlerinin tutukluluk veya hükümlülük durumlarına dair veriler nelerdir?
6. Cezaevinde bulunan yetişkinlerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, bulundukları cezaevi, cezaevinde tutulmadan önce ikamet ettikleri il ve cezaevine olmasına sebebiyet veren suçlara göre dağılımı nedir?
7. Son 20 yılda hangi suçlarda artış vardır? Yıllara göre dağılımları mevcut mudur?